

דאף הוא זיין ולא הודה א"א הרא"ש ז"ל לדברי, ופי' הנ"י הטעם שלא הודה משום דלפתח אע"ג דזיין לא סעיד ודגן סעיד הלכך לא שייכי אהדדי ועיי"ש בט"ז ובעה"ש דאם צריך לדידי' מעין ג' על דבר שזכרתו ב"נ לא ינא.

העוולה להלכה: (א) אם צריך על עוגה שזכרתו שהכל, במ"מ ינא ותוכ"ד יסיים שהכל, ולאחריה אם צריך מעין ג' לא ינא וצריך לצרך ב"נ.

סימן פ"ט

שאלה: הא דקיי"ל (בסי' קצ"א ס"ג) דאסור לעשות מלאכה בעודו מברך האם האיסור הוא רק בשעה שמדבר, אבל כשמפסיק באמצע הברכה לזמן מיעוט מותר לעשות או מלאכה, או דילמא לא שניא דאפילו בזמן שמפסיק כיון שהוא באמצע הברכה אסור לעשות שום מלאכה.

תשובה: (א) מקור הך הלכה הוא בירושלמי ברכות (פ"ג) והוכיח כן ממה שאמרו שהפועלים לא יברכו אלא שמים מפני ביטול מלאכה של בע"ה, ולמה לא יברכו השמים האחרונות והם עוסקים במלאכתם, א"ר מונא זאת אומרת שאסור לעשות מלאכה עד שיצרך ע"כ, ומונא שם בט"ז, ולפי"ז אין ראוי לאסור אלא בשעה שמצרך ממש אבל אם מפסיק באמצע הברכה אפשר דשרי לעשות או מלאכה צין להטעם דאסור לעשות מלאכה משום חסרון כונה, וצין לטעם הט"ז שם שכ' משום דזה מורה על עשייתו המנוה צלי כונה אלא דרך ארעי ומקרה עיי"ש, י"ל דזה שייך רק בשעה שמצרך ממש ולא כשמפסיק באמצע הברכה ועוסק או בדבר אחר, ואע"ג דכ' הרמב"ן מוצא בפתחי עולם [סי' קנ"א] דהיונא ברכה מפי חצירו ג"כ לא יעשה מלאכה אע"ג ששותק, התם שאני דשומע כעונה, משא"כ כאן דפוסק לגמרי.

אבל מ"מ נראה לאסור אף בשעה שמפסיק באמצע הברכה דגם אז לא יעסוק בדבר אחר. דעי' בס' מקור חיים (הנדפס מחדש מכת"י מהח"י) (בסי' ד' ס"א) שהביא ראוי מש"ס דידן דאסור לעשות מלאכה בשעה שמצרך, דנגמרא ברכות מפלפל הגמ' אם יצנע ואח"כ יצרך כדי שלא יפסיק צין הברכה לאכילה, או יצרך ואח"כ יצנע כדי שיצרך על השלימה עיי"ש, ואם מותר לעשות מלאכה בשעה שמצרך יתחוך בשעה שמצרך, אלא ע"כ משמע דאסור לצרך ועוסק במלאכה ע"כ, ומהתם

איכא ג"כ ראוי דאפילו כמפסיק באמצע הברכה בשתיקה שלא יעסוק במלאכה, דאל"כ יפסיק לפני שמסיים הברכה ויתחוך אז ואח"כ יסיים הברכה, אלא ע"כ משמע דזה ג"כ אסור דגם באופן שמפסיק ועוסק במלאכה נראה כמצרך צורך עראי ומקרה.

(ב) ואם אסור רק בברכה קצרה או גם בברכה ארוכה כגון ברכת קר"ש או ברהמ"ז.

ולכ' נראה דאסור דהא בסי' (קנ"א ס"ג) דא"י שם דאסור לעשות מלאכה בעודו מצרך איירי לגבי ברהמ"ז דבהך סי' איירי ברהמ"ז ומשמע דאף בברכה ארוכה אין לעשות מלאכה, ולפי"ז ה"ה בברכת קר"ש ואפילו תשמיש קל אסור כדאי שם במג"א וז"ע אי מותר לתת או נדקה והעולם מקילין וז"ע.

העוולה להלכה: אין להפסיק באמצע הברכה בשתיקה ולעסוק במלאכה.

סימן צ'

[בסי' רט"ו] עי' במג"א (בסק"ו) שהק' על מה שכ' השל"ה דבשבת אם הביאו לו פירות חוץ הסעודה יכול להניחם עד אחר הסעודה כדי לצרך עליהם ברכה אחרונה דבשבת מותר לגרוס ברכה כדי להשלים ק' ברכות, והק' המג"א מהא דא"י ביומא (דף ע') וגייתי ס"ת אחרינא ונקרי אר"ל משום ברכה שאינה נריכה, דכשיצא ס"ת אחרת יצטרך לצרך שנית ואסור לגרוס ברכה שא"ל. אלמא אף ציוס כיפור דחסר מהק' ברכות דהשל"ה עצמו דחק האריך יכול להשלים הק' ברכות ואפ"ה אסור לגרוס ברכה שא"ל ק"ו בשבת, ועוד הק' דהתוס' בשבת (ק"ח) כתבו דאסור לחלק סעודת שחרית לשנים כדי לקיים ג' סעודות משום דגורס ברכה שאינה נריכה אלמא דלהשלים ק' ברכות אסור להוסיף עיי"ש. [ועי' במקור חיים להח"י מה שהאריך למרץ על יוכ"פ עפ"י קבלה עיי"ש וינעם לך].

ונראה למרץ השל"ה בפשטות, דהא דכ' השל"ה דמותר להניח לאכול הפירות עד אחר הסעודה כדי להשלים הק' ברכות, היינו באופן שעל ידי שמצרך על הפירות לאחר סעודה ישלים הק' ברכות, אבל אם אפילו יצרך על הפירות לאחר הסעודה לא ישלים הק' ברכות אע"ג דמוסיף עוד ברכה, מ"מ כיון שלא ישלים הק' ברכות ודאי הוי ברכה שאינה נריכה [ועי' בס' שערי אורה דיש ענין עפ"י קבלה שיהא דוקא ק' ברכות [ועי'